

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 69/2018
05.07.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судије др Драгише Б. Слијепчевића, као председника већа, судије Бранка Станића и судије Гордане Ајншпилер-Поповић, као чланова већа, у правној ствари тужиоца АА ..., ..., ..., чији су пуномоћници адвокати АК Анђелић, Николић, Анђелић из ..., против туженог ББ. у стечају, чији је пуномоћник Анђелка Александров Митић, адвокат из ..., у поступку по ревизији тужиоца против пресуде Привредног апелационог суда Пж 5552/17 од 22.11.2017.године, на седници већа одржаној дана 05.07.2018.године, доноси

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 5552/17 од 22.11.2017.године.

Образложење

Привредни суд у Београду је пресудом П бр. 2125/2017 од 03.07.2017.године делимично усвојио захтев тужиоца и утврдио потраживање тужиоца према туженом у стечају у износу од 2.615.900,09 динара са законском затезном каматом од 25.10.2016.године као дана отварања стечајног поступка до исплате. Другим ставом изреке, делимично је одбијен тужбени захтев којим је тражено да се утврди потраживање тужиоца према туженом у износу од 10.621.427,06 динара са законском затезном каматом од 25.10.2016.године као дана отварања стечајног поступка до исплате. Тужилац је последњим ставом пресуде обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 38.400,00 динара.

У поступку по жалбама тужиоца и туженог Привредни апелациони суд је пресудом Пж 5552/17 од 22.11.2017.године одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио пресуду Привредног суда у Београду у другом ставу изреке, док је жалбу туженог усвојио, преиначио први став наведене првостепене пресуде којом је делимично усвојен тужбени захтев и утврђено потраживање тужиоца према туженом за износ од 2.615.900,09 динара са законском затезном каматом од 25.10.2016.године као дана отварања стечајног поступка до исплате и у ставу трећем изреке којом је одлучено о трошковима и пресудио тако што је тужбени захтев тужиоца за означени износ одбио и (јел обавезао тужиоца на плаћање трошкова целокупног поступка-нисте издиктирали).

Врховни касациони суд је испитао ревизијом побијану другостепену пресуду на начин прописан чланом 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и „Службени гласник РС“ бр. 55/14) и одлучио као у изреци ревизијске пресуде, из следећих разлога:

Ревизија тужиоца није основана.

Ревизијом побијана пресуда није захваћена битном повредом из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на које се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Предмет тужбеног захтева је дуг по основу цене робе коју је тужилац неспорно испоручио туженом, а иста му није плаћена.

Према чињеничном стању утврђеном од стране првостепеног суда тужилац и тужени су 01.07.2004.године закључили уговор о купопродаји чији је предмет продаје роба тужиоца, по важећем ценовнику у време поручивања. Цене су исказане у еврима и обухватају трошкове паковања, осигурања и испоруке. Уговором је предвиђено да ће се примењивати право Немачке и искључена је примена Конвенције Уједињених нација о уговорима за међународну продају робе. Као неспорно је утврђено да је тужилац туженом испоручивао робу и да има потраживање на име неплаћене купопродајне цене за робу коју је испоручио током 2012.године и 2013.године. Над туженим је био отворен поступак стечаја решењем Привредног суда у Београду Ст 118/13 од 23.10.2013.године и тужилац је у том стечају пријавио своје потраживање у износу од 377.977,46 евра, што је износило 43.081.455,11 динара по курсу на дан отварања стечаја. Закључком стечајног судије од 08.04.2014.године наведено потраживање делимично је признато у износу од 42.588.169,25 динара, а оспорено за износ од 493.285,86 динара. За оспорени део потраживања тужилац је покренуо парнични поступак на који је упућен па је донета пресуда на основу признања пред Привредним судом у Београду П бр. 3667/14 од 14.07.2014.године којом је утврђено потраживања у наведеном оспореном делу.

У стечају над туженим донето је 25.04.2014.године решење Ст бр. 118/13 којим се потврђује усвајање Плана реорганизације туженог, као стечајног дужника и обустављен је поступак стечаја. Наведени План реорганизације није спровођен од стране стечајног дужника-туженог, те је стога решењем Привредног суда у Београду Ст.бр. 233/16 од 25.10.2016.године отворен нови стечајни поступак над туженим из разлога непостапања по усвојеном плану реорганизације. У новом поступку стечаја тужилац је поново пријавио своје потраживање у износу од 371.823,91 евро на име главног дуга и 87.059,09 динара на име обрачунате камате. Стечајни управник је у наведеном новом стечају делимично оспорио пријављено потраживање у износу од 13.237.327,00 динара од чега је 2.615.900,09 динара главни дуг. Оспорена је и камата у износу од 10.621.427,00 динара обрачуната у складу са прописима Републике Немачке, а призната камата обрачуната на 10% потраживања из Плана реорганизације, обзиром да је потраживање из Плана према условима из плана доспело за плаћање 13.08.2016.године.

Износ потраживања који је оспорен у поновном стечају над туженим је заправо разлика између износа који је на име динарске противвредности девизног износа потраживања које је признато пресудом утврђено у првобитном стечају по курсу на дан отварања првог стечаја над туженим, и динарски израженог истог потраживања по курсу на дан отварања поновног стечајног поступка над туженим, као и потраживање на име обрачунатих затезних камата према законима Републике Немачке, као уговореном меродавном праву. Стечајни органи су у поновљеном стечају неспорно признали потраживање тужиоца у висини потраживања које је утврђено планом реорганизације, а оспорили за више тражени износ.

Првостепени суд је досудио потраживање на име главног дуга сматрајући да тужилац има права да од туженог потражује дуг исказан у еврима, те да је првобитним утврђивањем потраживања у висини динарске противвредности девизно пријављеног потраживања, тужилац задржао право да му и у новом стечају буде призната динарска противвредност девизног потраживања према курсу на дан отварања новог стечаја и стога је тужбени захтев усвојио за 2.615.900,09 динара. У погледу дела захтева који се односио на обрачунату затезну камату првостепени суд је одбио захтев тужиоца да му се призна камата обрачуната у складу са прописима Републике Немачке. Иако су странке неспорно уговориле примену немачког права као меродавног права, у првом стечајном поступку над туженим који се водио по прописима Републике Србије, односно по Закону о стечају, усвојен је план реорганизације. У смислу члана 167. став 1. Закона о стечају план реорганизације се сматра новим уговором за измирење потраживања која су у њему наведена, а којим је замењен основни уговор из 2004.године у погледу начина плаћања тужиоцевог потраживања, па и у погледу обрачуна камате.

У поступку по жалбама другостепени суд је преиначио првостепену пресуду у делу у коме је усвојен тужбени захтев за 2.615.900,09 динара на име главног дуга и одбио тужбени захтев као неоснован, а потврдио у односу на одбијање тужбеног захтева за износ опредељен на име обрачунате камате. Планом реорганизације утврђена је висина потраживања тужиоца као и предвиђен начин намирења. По становишту другостепеног суда тужилац има потраживање које је утврђено Планом реорганизације, а које му у поновном стечајном поступку стечајни управник и признаје. Стога нема основа за досуђење износа курсне разлике у висини 2.615.900,09 динара, што је и разлог преиначења првостепене одлуке у наведеном делу. У односу на тражену затезну камату прихватио је одлуку и образложење првостепеног суда.

Врховни касациони суд прихвата становиште другостепеног суда, као правилно и на закону засновано.

У први пут отвореном поступку стечаја над туженим тужилац је пријавио своје потраживање као девизно потраживање од 377.977,46 евра на име главног дуга. Закључком сечајног судије наведено потраживање је делимично признато у износу од 42.588.169,25 динара, а оспорено за 493.285,86 динара. Тужилац није имао примедби на наведени закључак у коме је признато потраживање динарске противвредности девизно пријављеног износа потраживања. У делу у коме је тужиоцу оспорено потраживање он је покренуо парнични поступак за динарски

износ који му је оспорен и исто му је пресудом на основу признања утврђено за динарски износ од 493.285,86 динара. Тиме је тужиоцу у првобитном стечају над туженим признато укупно потраживање у динарском износу од 43.081.455,11 динара. Тај износ је унет и у нацрт Плана реорганизације у наведеном стечају. Тужилац ни у тој фази поступка није приговарао динарски исказаној висини свог потраживања, па је наведено потраживање тужиоца конвертовано у динаре ушло и у план реорганизације који је усвојен у првом стечају над туженим. План реорганизације иако има правну природу уговора на основу одредаба члана 167. став 1. Закона о стечају представља извршну исправу. Планом реорганизације се трајно редефинишу потраживања међу странкама. Тако су се потраживања тужиоца, од правноснажног усвајања плана, свела на потраживања констатована усвојеним планом, а то је динарска противвредност пријављеног девизног износа дуга. Иста су се могле наплатити само у складу са условима из Плана, а то у конкретном случају значи према роковима утврђеним у плану. Из наведених разлога правилан је став другостепеног суда да након правноснажно усвојеног Плана реорганизације тужени дугује тужиоцу износ опредељен у Плану и то према условима и роковима из Плана. И у стечају који се поново отвара због непоступања по усвојеном Плану, поверилац има само потраживања из наведеног Плана за које поседује и извршну исправу-План реорганизације, па их као такве и пријављује у поновном стечају. Отварањем поновног стечаја, без обзира што се исти отвара због непоступања по усвојеном плану реорганизације, не престаје дејство првобитно усвојеног плана нити се он укида или поништава, већ напротив и даље има снагу извршне исправе по основу које повериоци и пријављују потраживање у новом стечају. Стога у новом стечају над истим дужником поверилац мора поново да пријави своје потраживање као поверилац потраживања по извршној исправу-Плану реорганизације. Стечајни управник може само из строго законом прописаних разлога да оспори такво потраживање. У случају оспоравања стечајни управник је дужан да покрене парнични поступак за доказивање да не постоји потраживање из извршне исправе. Висина потраживања је трајно редефинисана Планом реорганизације. Стога поверилац више не може захтевати првобитно опредељени девизни износ потраживања, нити динарску противвредност опредељеног девизног износа на дан отварања новог стечајног поступка. У претходном стечајном поступку је утврђено потраживање у динарском износу које тужилац, као поверилац, није оспорио подношењем дозвољеног правног средства. Из тог разлога тужилац има извршну исправу на опредељени динарски износ, а не на динарску противвредност опредељеног девизног износа које је пријавио.

Правилно нижестепени судови закључују да није основан тужбени захтев у делу обрачунате затезне камате према прописима Републике Немачке, иако је неспорно у основном уговору о купопродаји уговорена примена немачког права. Јер, Планом реорганизације усвојеним у стечају уговорен је други начин отплате потраживања (у року од 4 године и то 10% прве године, а наредне три године по 30% од утврђених потраживања), што директно утиче и на обрачун камате због планом промењене доспелости обавеза. Услови из Плана обавезујући су за све повериоце и у погледу предвиђеног начина отплате и права на обрачун камате. Планом реорганизације редефинисан је и начин враћања дуга, као и начин обрачуна камате. Стога се и камата на главни дуг који није измирен у складу са Планом може обрачунавати само уколико је дошло до кашењења у плаћању у

односу на рокове који су Планом предвиђени. То значи само за део потраживања које је доспело по плану реорганизације, а није исплаћен.

Из наведених разлога, на основу члана 414. Закона о парничном поступку, ревизија тужиоца је одбијена као неоснована.

**Председник већа-судија,
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић